

جوهره خانہ

YeniGün GAZETESİ'NİN
ÜCRETSİZ KÜLTÜR-SANAT İLAVESİDİR

9 BİN YILLIK DELİKANLI ÇUMRA

CİLT: 1 • SAYI: 2

ÇUMRA KÜLTÜR VE SANAT TOPLULUĞU ADINA :
SADIK GÖKCE-ABDULLAH SUCU- SEDAT ULUPINARLI

31 TEMMUZ 2021 CUMARTESİ

OSMANLI VE ALMAN OBJEKTİFLERİNDEN ŞARILDAK KÖPRÜSÜ

70.63.120.

95, Konia-Çumra, VII. 21.- A öntözümüven fösçorna'
jәнек philippe, Reletröl.

YAYIN KURULU

- SADIK GÖKCE
- ABDULLAH SUCU
- SEDAT ULUPINARLI
- ZEKİ TÜRKER
- ANUŞ GÖKCE
- MUSTAFA YAVUZ ÇOLAK
- ELİFE YILMAZ MISRAL

İÇİNDEKİLER

- EDİTÖRDEN
- SADIK GÖKCE
- BİR KISACIK HİKAYE
- MEHMET SEVİŞ
- MEDENİYET
- YOLCULUĞU
- DURAN ÇETİN
- ÇUMRA SEVDASI
- NADİRE YETİŞ
- BELEDİYEMİZ,
- RAKIM'IN
- DEĞİRMENİNİ
- RESTORE EDER Mİ?
- ELİFE YILMAZ MISRAL
- ELMASUNLU TAHİR
- GÜNDÜZ HOCA
- EFENDİ
- ZEKİ TÜRKER
- BOŞVERMİŞLİK
- BUNALIMI
- FATMA
- BARDAKÇI
- ÇUMRA'YA KISA BİR
- BAKIŞ
- MUSTAFA EROL
- DENİZ
- BAYRAM SELEK
- DEĞİL Mİ?
- EMRAH SAYGIN
- KIRAÇ TOPRAKLARIN
- EFENDİSİ ÇUMRA...
- M. YAVUZ ÇOLAK
- BİZ ORADAYDIK
- ABDULLAH KOÇAK

EDİTÖRDEN

9 Bin Yıllık Delikanlı ÇUMRA ismini verdiğimiz ilavemizin ikinci sayısını da hazırlayıp sizlerin karşısına çıktık. İlk sayımız

umduğumuzun üzerinde bir ilgi ile karşılandı. Çumra Sevdalıları birçok insan bizlere ulaşarak teşekkürlerini iletiler ve Çumra'nın böyle bir yayına olan özlemini dile getirdiler. Bizler de bu geri dönüşler ile daha bir arzu ve istekle ikinci sayı ve ardından gelecek sayıların hazırlanması için koşturmaya başladık.

İlavemizin hazırlanmasında emeği geçen Çumra Kültür ve Sanat Topluluğu yönetimi olarak bir araya gelip neler yapabiliriz üzerinde fikir ürettik. Vardığımız en önemli karar yazarlarımızın sırası ile "Çocukluğumun Çumrası" başlığı altında her sayı için değişik isimler tarafından bir yazı hazırlaması oldu. Bu yazılarla Çumra'nın bir portresinin çıkarılacağını ve Çumra Şehir Tarihini yazacaklar için bir bilgi kaynağı oluşturabileceğimizi düşündük.

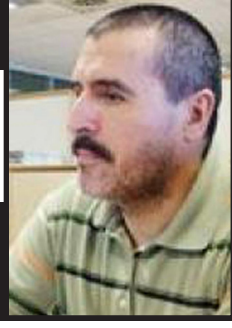
Topluluğumuz üyelerinin yaş dağılımına bakınca bu işin 1950'li yıllardan başlatılıp günümüze kadar getirilebileceğini gördük. Şayet sekteye uğramadan bu projeyi gerçekleştirebilirsek yetmiş yıllık bir dönemin fotoğrafını çekip Çumralının hizmetine sunabileceğimizi düşünüyoruz.

Her ayın son cumartesi günü yayınlanacak olan ilavemizde sürekli aynı kalemlerin olması yerine değişik kalemlerin yer almasını arzu ediyoruz. Bunun için de ben de yazmak istiyorum diyen Çumralıların bizimle irtibata geçmesini arzu ediyoruz. Bu ilave sizlerin katkıları ile daha gelişip büyüyecek.

Dergiyi çıkaran Çumra Kültür ve Sanat Topluluğundan bahsettim. Topluluğumuz gönüllülerden oluşan bir Çumra Sevdalıları hareketi. Her ay bir kez toplanıp sohbet etme kararı aldık. Bu toplantıların yaz boyunca Sırçalı Hüyük'te havalalar soğuduktan sonra da uygun bir yer bulunup o mekânda yapılması konusunda fikir birliğine varıldı. Bir Whatsapp sayfamız bir de Facebook sayfamız var irtibat halinde kalınması için. Duyurularımızı bu sayfalarımızdan yapıyoruz. Takip ederseniz gelişmelerden haberdar olursunuz.

Kapağa "Şarıldak" diye isimlendirdiğimiz Çarşamba Çayı üzerindeki Almanlar tarafından yapılan köprüünün iki resmini koyduk. Bu resimleri seçmemizdeki gaye burada 50 yaş üzeri bütün Çumralıların bir hatırasının bulunduğunu düşünmemiz. Sanırım kapak bizleri geçmişe götürecektir ve o günkü hatıralarımızı yeniden yaşamamıza vesile olacak. Hatırlatmak bizden hatıralarımızı yazmak sizden...

Değişik imzaların yer aldığı ikinci sayımızı da beğeneceğimizi umuyor iyi okumalar diliyorum.

SADIK GÖKCE

sadikgokce@hotmail.com

BİR KISACIK HİKÂYE

Mutlaka duymuşsunuzdur. Bir özlü sözümüz vardır güzel Türkçemizin. "Hiç iş yapmayan hiç hata yapmaz." Diye. Çumra Kültür ve Sanat Topluğumuzun 26 Haziran 2021 günü Yeniğün Gazetesinin himayesinde çıkan "Dokuz Bin Yıllık Delikanlı Çumra" adlı dergimizin ilk sayısındaki yazımda benim bariz bir hatam vardı. "30 Mayıs 1926 gün ve 404 sayılı Resmi gazetede yayımlanan bir kanunla" diye, yazacağım yerde; 404 sayılı kanunla demişim. Özür lütfen.

Mevsimlerin kayması sonucu bu sene Çumra'da Haziran biraz yağışlı geçti. Gök yüzünde biraz küskün, biraz üvey tabiri caiz ise biraz gözü yaşlı bir mavi vardı. Birden bire değişerek grileşip karar veriyordu hava. Ara ara ıslanıp durdu, Çumra'mız. Allaktan mahsullere zarar verecek kadar da çok değildi, bu yağmurlar.

Bir sanat dergisi olarak yola çıkarken dergimiz, her sayı da daha, daha, daha güzel olmalı ki kalıcı olsun ve okunsun.

İlk sayıya Sadık Gökcü dostun selamıyla ve bir bebek benzetmesiyle başlamıştık. Yazan dostların çoğunu tanıdığım için yazılarını merakla okudum. Başlangıçlar böyle olur. Bir Yörük kültürü özlü sözümüz "Göç yolda sarılır." Demektedir. Bu söze uygun olarak Çumra'mızdan hareket ederek ülkemizi, ulusallığımızı, daha ileriye giderek sanat adına evrenselliği yakalamalıyız diye düşününlerdenim. Onun biricik yolunun da, İnsan dertlerinin, sevinçlerinin, iletişimlerinin, hatalarının, özlemlerinin, aşklarının, inançlarının, korkularının, isyanlarının, vs, vs, lerinin kaleme alınması olduğunu biliyorum.

Kısa kısa kısacık anlatımlar gerekiyor yer darlığı nedeniyle. Biraz Fethi Naci türü kısa öyküler, şiirler, denemeler, anılar, kitap ve kişi tanıtımları gibi yazılarımızda. Olabildiğince

MEHMET SEVİŞ

az resim ve resmi belgeler kullanmamız gerekiyor. İmkânlarımız bollaşınca kadar. Geçelim mi bir öyküye?

Belli bir yaşın üzerindeki ihtiyar delikanlılar, uzun süren bir salgın hastalığın, bulaşım tedbirleri nedeniyle, eve kapatılmaları sona erince, toplanmışlar bizim Çumra'mızda Bardakçı Mahallemizdeki eski Cumhuriyet Meydanı şimdilerdeki Giysi Pazarımızın kuzey doğu köşesinde bulunan Fehim Aga'nın kahvehanesinde. Muhabbete dalmışlar ki ne dalış. Daha birçoğu şöyle derdinin kırıkta birini bile dökmeden Fehim Aga'nın sesiyle kendilerine gelmişler. "Kapatıyoruz!"

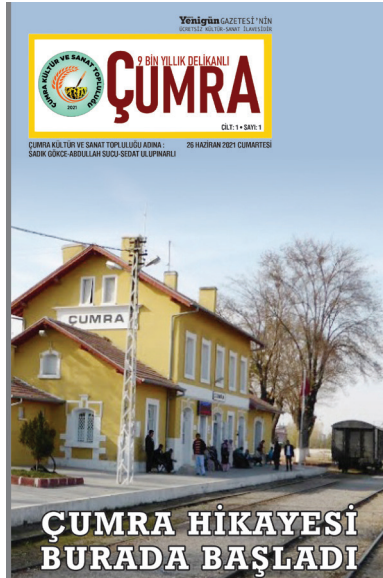
Ya zamanında yaşayacaksınız her şeyi ya da yaşayamadım diye üzül-meyecek insanoğlu.

Zamanın nasıl ve ne çabuk geçtiğine şaşan müşteriler çay paralarını verip, boşaltmışlar kahvehaneyi, çıkmışlar kapının önüne. İşte ne olduysa o andan sonra olmuş. Herkes şaşkın şaşkın birbirine soruyormuş "Bizim ev ne tarafta?" diye.

İçlerinden en uyanık olanı dönüp girmiş gene Fehim ağanın kahvesine. Fehim aga uyarmış onu

tekrar kapatıyoruz diye. "Ben" demiş o uyanık. "Ben yatak odasına geçiyorum evladım iyi geceler size." Deyip kahvehanenin tuvaletine girip kapıyı kilitlemiş içerden. Acı acı gülmüsemiş Fehim aga.

Hiç kimse toz kondurur mu kendi durumuna. Unutulmasın ki bir insan acı duyuyorsa canlı olduğu içindir. Eğer başka canlıların acılarını duyabiliyorsa ancak o zaman insandır; İnsanoğlu. İnsanlar işte Çumra'mızdan da...

MEDENİYET YOLCULUĞU

Ne idik?

Bu sorunun cevabını bulmak geleceğin şekillenmesi açısından oldukça önemli...

Bu güne bizi taşıyan yolu unutmamak gerek. Bu bir mücadele örneği olarak önümüzde durmalı. Hiç kimse kendiliğinden bu güne ulaşmadı. Büyük bir mücadelenin içinden geldi, bu mücadelenin bir parçası oldu. Bu mücadele onun iradesini çelik gibi sağlam hale getirdi. İşte yol budur: Mücadele...

Hataları ve sevaplarıyla gelinen bir aşama var. Artısı ve eksisiyle bizim geçtiğimiz bu.

Belki bugün itibarı ile bir şeyler daha yapmamız gerekiyor; gelecek için, gençlik için, insanlar için. Sadece dünyalık peşinde olmanın insana kattığı değerler ile bu işin derinindeki gerçek hayat ahiret düşüncesi ve inancı ile olaylara, insanlara ve yaşananlara bakılmalı.

"Ne dedimse, ne diyeysem kendime" cümlesi ile nereden geldik sorusuna bakalım ilk önce.

Toz topraktan geçilemeyen, çamurlu yollar, paçaları sıvamadan aşılamayan sokaklar ve hatta caddelerden geldik...

Yağmurlu günlerde okulumuza gelen öğretmenlerin çizme giydiği günlerden geldik.

Sebze ve çaput pazarlarının kalabalık, bağırıtılı ve insana ayrı tatlı bir hissiyat yaşatan güzelliklerinden geldik.

"İnsanı eksen biter" sözünün darbı mesel haline geldiği verimli tarlalarından geldik...

Kerpiç evlerden, yağmur yağdığında damlayan düz damların altından geldik...

Kimimiz ortaokuldan, kimimiz imam hatipten yola çıktık...

Liselerde okurken maçalarda unutulmaz heyecanlar yaşadık...

Çumraspor maçını izlemek için stad duvarından aşip içeriye girdik...

Kavun festivallerine alışmak için yapılan faaliyetlerin takipçisi olduk...

İlk yapılan beton sıvalara hayranlıkla bakıp yenilerin özlemiyle yanıp tutuştuk...

Sebze pazarındaki doğallığın kokusunu içimize çekerek sebze ve meyvelerimizi aldık yedik...

Dağlı, Türkmen, Yörük ve Göçmen mi-

DURAN
ÇETİN

sin, sorularının muhatabı olduk...

Boş arsalarda sahipleri bir şey der mi korkusuyla akşama kadar top oynadık, yorulduk...

Kızılay salonunda ilk defa konferans dinledik, konferansın ne olduğunu öğrendik...

Gençlik heyecanı ile sağcı-solcu, akıncı-ülkücü olduk yola devam ettik...

Parkalı gövde gösterilerine aşına olduk, siyaset yoluna revan olduk...

O dönemde köhne bir yerde olan İlçe Halk Kütüphanesinden kitap almak için sıraya girdik...

Okul kütüphanelerindeki kalın ciltli kitaplarla bağ kurmaya çalıştık...

Ulucami'yi buluşma yeri bildik...

Garibandık, yoksulduk, istediğimizi alıp yiyemedik, giyemedik, ulaşamadık...

...

Ne olduk?

Zengin olduk...

Evimiz, katımız, arabamız oldu...

Tarlalarımızdan daha çok verim almayı başardık...

Kavun ürettik, Çumra kavunu olarak herkese benimsettik...

Domates, pancar ve sebzelerimizi sofralara sunduk...

Yollarımız artık tozdan çamurdan arındı.

Evlerimiz kerpiçten betona evrildi.

Lüks sayılacak mekânlarda yedik içtik.

Harika vasıtaları kullandık.

Hizmetler ayağımıza gelir oldu, hiç zorlanmadık, zorluktan uzak durduk.

Rahatımıza baktık, rahatladık.

Siyasetçi yetiştirdik.

Sporcu ve sanatçılar çıkardık.

Yazar ve şairlerimiz çoğaldı.

Gazetecilerimiz, bürokratlarımız ve her meslekten insanlarımız oldu.

Akademik dünyada güçlü şekilde var olduk.

Çumralı olmanın ayrıcalığı oldu, onu değerlendirdik.

Artık bazı şeylerden vaz geçtik. Kendimize baktık, kendimiz için düşünür olduk.

Kazancımızın nereden olacağını ince hesaplarına girdik.

...

Şimdi

Şimdi, gerçek kazancın insanların faydasına olacak şeyler düşünmek ve uygulamaktan geçtiğini unutmadan yola devam zamanı.

Bütün bu güzellikler ve imkânlarla ulaşmış insanlar olarak şimdi Medeniyet yolunun yolcusu olma vakti.

Geleceği düşünmek hepimizin görevi... Çocuklarımızı iyi yetiştirmek, onları okuyan, düşünen ve belki de yazan kişiler olması için özel bir gayret zamanı.

Okuyan insan düşünebilir. Düşünen insan fikir üretebilir. Bizim fikir üretecek insanlara ihtiyacımız var.

Haydi! Çumra şimdi... Geleceğin inşasına bir el de sen ver.

Okumak, düşünmek, fikir üretmek için kendinden ve en yakınlarında başla! Geleceğimiz bu kararımıza bağlı.

Kültür, sanat-edebiyat çok önemli... Sanat ruhu taşıyan insanlar daha ufuklu, daha ince düşünülü daha verimli olur...

Şimdi bir yolcu olarak Çumra'ya giriyorum. Hemen sağımda Sırçalı Tepesini selamlıyorum. Yeşil Çumra'm içime huzur veriyor. Betonlaşan evler kültür ile boyanmış. Evlerden edebi metinler, şiirler, sanat icrası melodiler yayılıyor. Tüm Çumra'nın üzerini ferahlık veren bir bulut gibi sarmalıyor. Kütüphaneler sıralanmış caddeler boyunca. Kitap okunan, kitap konuşulan yerler çoğalmış mahallelerin meydanlarında.

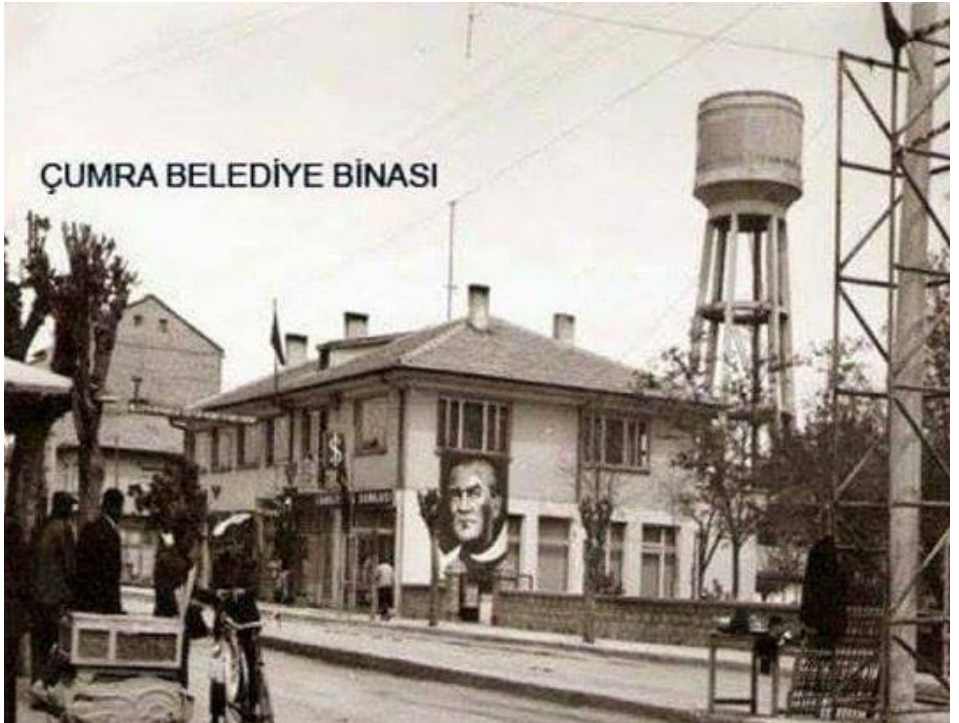
Gençler kitap muhabbeti yapıyorlar, Türkiye'nin dünyanın zirvesindeki yerinden gurur duyarak daha neler yapılabileceğini hararetle tartışıyorlar...

Şairler şiirlerini okuyorlar her hafta bir mahallede. Yazarlar ufuk açmak için gençlik merkezlerinde ve okulların salonlarında kanter içinde gelecek inşasına devam ediyorlar.

Medeniyet yolunda ahlak, örf-adet ve geleneklerin önemini anlatıyorlar. Aile olmanın aile kalmanın güzelliklerinin yaşandığı/yaşanacağı bir hayat dönüştürüyorlar: Mutlu ve huzurlu bir hayat. Çocuklarına geçmişlerini benimsetmiş geleceğe umutla uzanan bir hayat...

Selam olsun bütün bu güzellikleri yaşayanlara/yaşatanlara.

Selam olsun bağrından gerçek yiğitleri çıkaran/çıkarcak olan Çumra'ya/Çumralıya...

ÇUMRA'DA KÜLTÜREL KALKINMA

Bizi biz yapan değerlerimiz ile biz varız. O şekil üzere Çumra'yız. Eğer yoksa değerlerimiz ve geleneklerimiz, biz ya yokuz ya da yakında pek yakında yok olup gideceğiz. Yok olup gitmek cismimizin yok olması değil. Etikizleşme. Etki gücünü kaybetme ve çocuklara yön vermeme anlamında bir kavram.

Varlıklarımız arttı, zengin olduk lakin gönül zenginliğini unuttuk. Güzel elbiseler giydik, fiyakalı bir hayat sürdürdük lakin gerçek örtü olan takvayı unutup bir kenara bıraktık. Konu komşu dediğimiz zaman akan suların durduğu uygulamaları pervasızca yok sayıp kendimizden başkasını düşünmez olduk...

Bu sadece Çumra'nın değil bütün ülkenin her yerinde yaşanan bir problem. İşimiz problem üretmek değil elbet. Problemlere çare üretmek...

Kendimize nasıl davranılmasını istiyorsak öyle çocuk ve genç yetiştirmek ve onlara o güzel davranışları göstermek olmalıdır...

Şu an içinde bulunduğumuz/yasadığımız donukluk ve durağanlığı üzerimizden atacak bir yol bulmak zorundayız. Bunu herkesin yapması gerekmiyor. Okuyan ve düşünebilen insanların bu alanda kafa yorması ve Çumra gençliğinin yolunu düze çıkaracak uygulamaların neler olabileceğini dile getirmesi görevidir.

Fikir olarak sunulan şeyleri şahıs olarak yapamayabiliriz. Ama bu fikir önemli gelişmelere sebep olabilir. Bu işi yapabileceklere ufuk açabilir, onların heveslerini çoğaltabilir...

Düneye göre çok fazla imkânlara sahip olmamıza rağmen mücadele konusunda isteksizliğimiz de ayrı bir sıkıntı olarak karşımızda duruyor.

Sanki varlıklı olmak bizim hedeflerimizin değişmesine, dünyaya farklı bir bakış açısıyla yaklaşmamıza sebep oldu. "Biz görmedik onlar görsün" anlayışı ile hareket ederek çocuklarımızı şımarık ve doyumsuz hale getirdik. Sadece para kazanma derdine odaklandık. Hâlbuki bizim kazancımız çocuklarımız olacaktı/olmalıydı. Onların iyi birer insan olması için okumak ve okutmak zorundaydık. Ahlaklı bir nesil yetiştirmek, büyüğünü küçüğünü bilen, geleneklerinin izini süren bir genç yetiştirmekten daha kazançlı ne olabilir ki şu dünyaya arenasında?

Yani eğitim diyorum. Okulda, evde, sivil

toplumda eğitim. Okuyan bir gençlik, düşünen bir gençlik, üreten bir gençlik, değerlerini yaşayan bir gençlik...

Bunun için kültür ile öne çıkan bir Çumra. Okuma ve okutma sevdasıyla Türkiye'ye örnek bir ilçe olmak. Okuyan bir toplum en büyük gelişmelere katkı yapan toplumdur.

Bunun için sivil toplum kuruluşlarına, devletin resmi kurumlarına ve belki de en önemli icra imkânına sahip olan belediyeye büyük bir görev düşmektedir. Çocuk ve gençlerimiz başboş ve eğlenti düşüncesinden uzaklaştıracak, beyinlerini besleyecek faaliyet üretmeye ihtiyaç var. Bu alanda ehil olan insanların gönüllülük esasıyla kurumlara büyük bir sorumluluk düşmektedir.

Her alanda yetişmiş insanımızla çocukların ve gençlerin içine düştüğü hız ve haz hevesini kültürel bir hareketle olumluya çevirebiliriz/çevirmeliyiz. Bu büyük sorumluluk geleceğimiz için elzemdir.

Haydi;

Ahlaklı, erdemli, kültürlü ve ufku açık gençleri yarın için hazırlamaya. El birliği ile Çumra'yı kültürel kalkındırmaya...

Amatör bir ruh ile hesapsız, garazsız, çıkarırsız bir şekilde bu yolun bir eri olmaya...

Bunca sızlanmaya gerek yok. Bir başkası yapar diyerek yakınma ve mazeret üretme/mazeretlerin arkasına sığınmaya da gerek yok...

Bu iş ağırdan almaya, gevşemeye ve isteksizliğe gelmez. Yarınlarımızı kurtarmak için bugün Çumra'nın kültürel kalkınmasına ve medeniyet yolculuğunda öncüler arasında olmasına katkı sağlamalıyız...

Bizde olması gerekenler: Heves, sevgi, aşk, adanmışlık, coşku ve bir de tükenmeyen mücadele azmidir.

Birçok farklı insanı bir potada kardeşçe yaşatan Çumra bunu da başarabilir...

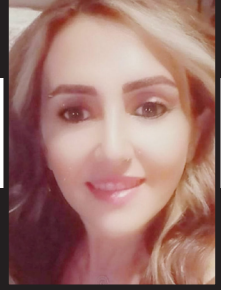
ÇUMRA SEVDASI

Toplumların gücü kendisini meydana getiren bireylerin sahip olduğu, disiplin, yüksek karakterli kişilik yapısı ve güvenle ölçülür. Çumramız da tarih boyunca birlik ve bütünlüğe büyük önem vermiş, Cumhuriyetin kuruluşunun henüz çok başlarında Atatürk'ün emriyle ilçe olmuş şirin güzel bir ilçemizdir. Kısa süre içerisinde gelişmiş eğitimin bir toplumun ayakta kalmasının yegâne yolu olduğunun farkına varan değerli yöneticileriyle kısa sürede gelişmiştir.

Benim de çocukluğum ve gençlik yıllarım Çumra'nın İzzetbey mahallesinde geçti. Sokaklarında akşam ezanlarına kadar oyunlar oynayabildiğimiz, güvenilir insanların oturduğu, bir ihtiyacımız olduğunda zillerine rahatça basabildiğimiz bir mahalleydi. Çumra'ya her gelişimde çocukluğumun geçtiği bu sokaklardan yürürken attığım adımlar çoktan silinmiş olsa da kenarında köşesinde bana ait birçok anın beynimde tekrar canlanması her defasında çocukluğuma tekrar dönmeme neden olur. Adeta göz kırpar bazı anılar, unutamadığım yüzler gelir gözümün önüne. Özlem her an başka bir biçime bürünür. İnsanlar kaybettikleri güzellikleri hatırladıkça geçmişe özlem duymaya devam edecekler bunun farkında olan biri olarak her şey eskiden mi güzeldi yoksa güzel olan her şey eski de mi kaldı bilmiyorum. Aslında geride bırakılanlar ya da bırakılmak zorunda kalınanlar özlediğimiz anılardır diye düşünüyorum. Çocukluk ve gençlik yıllarını Çumra'da geçirmiş biri olarak o kadar çok anım var ki beynime yer eden. Her biri birbirinden özel ve anlamlı olan...

Eskiden bütün mahalle tanınır, isimleri tek tek bilinirdi. Ben de komşularımızın hepsini hatırlıyorum. Aklıma ilk gelenlerden birisi Batumlu Mehmet Ali amca. Tek katlı bahçe içinde şirin bir evde yaşardı. Arkadaşlarımızla kapısının önünde oyunlar oynar, bir şeye ihtiyacımız olsa elimiz boş döndürmezdi. Merdivenin kenar kısmında elması, armudu, şekeri mutlaka olurdu. Ezan saati yaklaştığında usul adımlarla camiye doğru giderken yolunun üstünde

NADİRE YETİŞ

Çakıcı Osman amca'yı da alır beraber elleri arkalarında camiye giderlerdi. Onları o şekilde sokakta gördüğümüzde ezan saatinin yaklaştığını anlardık. Karşımızda Bekçi Halil amca ve eşi Fadimana abla vardı. Mahallemizin komşuları genelde ikindin ezanından sonra onların evlerinin önünde toplanır sohbet ederlerdi. Halil amca Sanatçı Güngör Bayrak'ın babasıydı. Bunu ilk duyduğumda çok şaşırılmıştım. Hatta bazen Halil amcanın yanına ziyarete geldiğinde arkadaşlarla uzaktan izlerdik. İlk defa bir sanatçıyı yakından görmenin şaşkınlığı olurdu üstümüzde. Remziye teyzemiz vardı. Genelde balkondan dışarıyı seyrederek oğlu Teoman abinin yolunu gözlerdi. Herkese örnek olacak bir anne oğul ilişkileri vardı. Sokağın köşesinde de Fidan abla otururdu. İkinci vakiti geldiğinde mutlaka evinin önüne çıkar o da gelip geçen komşularla sohbetler ederdi. Hatta arkadaşlarla onu her gün aynı saatte orda görmeye o kadar alışmıştık ki göremediğimiz zaman kapısını çalar sorardık. En yakın arkadaşlarımdan biri olan İlknur'un ailesi göçmendi. Çumra da dağlı, göçmen gibi ayrım yapıldığı için bizden biraz farklılardı. Aileme bunun sebebinin sorduğumda "kızım onlar göçmen, biz dağlıyız gelenek ve göreneklerimiz bu yüzden farklılık gösterebiliyor" diye cevap verirlerdi. Hepsi birbirinden değerli daha birçok komşumuz vardı. Yaşları itibarıyla de hepimiz saygı duyardık. Zaten bana göre hiç okula gitmemiş ya da ilkökul mezunu olan terbiyeli dürüst insanlar toplumumuzu yıllardır sırtında taşıyorlar. Bu toplum sarsılıp düşmüyorsa hâlâ iyi ve güzel yanları varsa okulu az terbiyesi çok insanlar sayesinde oluyor. Çoğu yüzlerinin kıvrımlarında birçok hikâye saklıyor. Yaşlandıkça küçülen gözleri daha çok anlam taşıyor. Şu anda Z kuşağı dediğimiz çocuklarımız ilerde bizlerden bu şekilde bahsedebilecekler mi?

Komşuluk ilişkisi onlar için ne ifade edecek hiç bilmiyorum ama ben Çumra'nın böyle güzel bir mahallesinde böyle değerli insanlarla birlikte karakterimin şekillenmesinden dolayı kendimi çok şanslı hissediyorum.

Çoğu zaman, çocukluğum ve gençlik yıllarımla alakalı beynimde, silemediğim birçok görüntüyle baş başa kalırım. Apa Barajı, Tavşan Köprü, Sırçalı Tepesine yapılan piknikler, harman zamanı arka arkaya sıralanmış traktör kasalarında buğday, pancar, fasulye gibi ürünlerin sokaklardan geçerken büyüklerimizin konuşmaları "maşallah iyi mahsul aldık. Allah bereket versin" gibi cümleler... Eskiden mahsul iyi de çıkarsa kötü de çıkarsa şükrederdi insanlar. Şimdi genel olarak bir memnuniyetsizlik var. Bunun sebebinin de şükürümüzün azalmasıyla alakasının olduğunu düşünüyorum. Çumra ovası benim için her daim bereketli toprakların olduğu bir yer olarak kalacak. Tıpkı çocukluğumuzda olduğu gibi...

Çumra'da on bin nüfusa sahip ilk yer-

leşim yeri olan Çatalhöyük Antik Kentinin olması hepimiz için bir şans diye düşünüyorum. Tarımın başlangıcı, avcılık gibi önemli sosyal değişimlere tanıklık ettiği için de ayrı bir yeri bulunuyor.

Çumra'nın dışına çıktığımız zaman içeri ve dışarı diye bir ayrım yapıldığı için kimse bilemeyeceğim bir yerde olması da bazen işimizi zorlaştırabiliyor. Genel olarak bütün Çumralılar bilir ki "Nerelisiniz?" diye sorulduğunda Çumralıyız diye cevap verirken cevabımızdan sonra arkasından mutlaka "hangi Çumradansın içeri mi dışarı" sorusu sorulur. Anlatıncaya kadar biraz zorlanırsanız bazen.

Son olarak da burada büyüdüğüm için mi bilmiyorum ama Çumra'yı seviyorum. Soluduğum havasını, yürüdüğüm yollarını, Hükümet Caddesini, Bağkur çarşısını, Kümbetli Camisini, Torqu sevdasını, kaldırımlarını, pazarlarını, düğün yemeklerini, tarih kokan binalarını...

Rabbim ömür verdikçe de Çumra için elimden geleni yapacağım.

BELEDİYEMİZ, RAKIM'IN DEĞİRMENİNİ RESTORE EDER Mİ?

Konya kültür varlıklarını koruma bölge müdürlüğünden bir yetkili; "biz değirmenin, korunması gerekli, taşınmaz kültür varlığı olarak, tescil işlemini gerçekleştirdik. Bakanlık restore işlemini yapmaz, ancak mülk sahibini isterse restore edebilir, ya da Çumra Belediyesi orayı kamulaştırabilirse; restorasyonunu da yapabilir," dedi. İşin prosedür kısmını sade bir vatandaş olarak bilmiyorum, ancak bir Çumralı ve Çumra seven biri olarak; Rakım'ın ya da Şakir'in değirmeni olarak ta bilinen bu yapının korunması ve sahip çıkılması, hem kendim, hem de Çumralılar adına istiyorum.

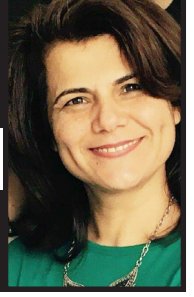
Bundan üç beş yıl önce, 2017 yılı başlarında, Çumra'da olduğum bir zamandı. Her geldiğimde yapmaya çalıştığım gibi, baraj mahallesindeki büyüdüğüm sokağımı, istasyon civarını, okulum olan kız meslek lisesi civarını özlemle dolaştım. Yol güzergâhım olan, değirmenin yanından geçerken de fotoğraflarını çektim.

Döneminde yapılan binalara has o sarı rengi kısmen de olsa, hala muhafaza ediyor, balkonlu kısmındaki çatı işlemleri halen duruyordu. Yıllara çok iyi direnmişti, yapılan ilavelere ve öksüz bırakılmışlığa rağmen...

Değirmen olarak kullandığı dönemi biliyorum. Sahipleri henüz oradaydılar, orada yaşayan arkadaşlarım vardı, değirmeni çalıştıran emektarı ve kızını da tanıyordum. Her gün yaptığı işin izlerini üstünde taşıyarak bizim evin oradan geçirdi ve ben çocuk ruhumla bir farklı bakardım.

80'lerin sonu, 90ların başı; değirmen hâlâ ürettiyordu ve hayatın içindeydi, yaşıyordu ve belki de üretmek 100 yıllık o kompleks yapının

**ELİFE YILMAZ
MISRAL**

ömrünü uzatmıştı, şu anki unutulmuşluğuna inat! Bilemiyorum...

Çokça hüznün, geçmişe özlem ve anılarına sahip çıkmak adına, sosyal medyada bu fotoğrafı paylaştım. Bunun üzerine, "neye niyet, kime kismet" dedirtecek güzel bir gelişme yaşandı.

Konya Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Müdürlüğünde görevli arkeolog Halil Görgülü değirmene ait resimleri görmüş. Bunun üzerine benimle irtibata geçti. "Konya'da bu örnekte, tarihi, tescilli bir değirmenimiz yok, burayı koruma altına alalım" sözü üzerine benden bölge müdürlüğüne bir dilekçe vermem gerektiğini, geri kalan prosedürü onların uygulayacağını söyledi. Bunun üzerine bir süre sonra, 17.05.2017 tarih ve 4477 sayılı 'Rakımın değirmenin, korunması gerekli, taşınmaz kültür varlığı olarak tescillendiği' ile ilgili yazı bana da ulaştı.

Bu gelişme, Çumra kültürü ve tarihi için olumlu bir gelişmeydi. Ancak değirmenin tescillenmiş olması, onu korumak adına yetmiyor. Başta da belirttiğim gibi mülk sahipleri ya da belediyemiz bu konuda neler yapabilir:

EN AZINDAN, kafe veya restoran olarak, hem turizme, hem ekonomiye katkı sağlayacak bir projeye dâhil edilebilir mi? Malumunuz rakamca zengin olan Çumra'mızın sosyal hayatı hâlâ çok zayıf. Birçok konudaki eksikliklerini biliyorken; bu vesileyle, buradan, bu konu ile ilgili yetkililere sesimizi durabilir miyiz?

ELMASUNLU TAHİR GÜNDÜZ HOCA EFENDİ

**ZEKİ
TÜRKER**

Alparslan Türkeş (Baraj) Caddesinde Kavafiye ve Tuhafiye üzerine dükkânımız vardı. Dükkân komşularımız Şükrü Kaya (Çopur Şükrü), Mehmet Harman (Oturak Mehmet), Hasan Cevizci (Furuncu Hasan, Bestici Arafa, Lokantacı Çakır Usta, Koçaş'lı Mükrem'in Otelinin altında Bakkal Mustafa Avşar (Niğdeli Mustafa) vardı. Karşımızda Fırıncı Hüsameddin, Hacı Ömer Camcı, Manifaturacı Habip Abdullah Camcı, Bakkal Hüseyin Uysal, Bakkal Ali Uyar, Helvacı Akşehir'li Mehmet Doğan, Kavafiyeci Mehmet Şevki Sarıtepe, Yörükler Kahvesi, Kaynakçı Mehmet Tosun, Bakkal Ömer Taş, Pırıttıcı Mahmut, Camcı Hasan Toz, Konya'lı bakkal ve kırtasiyecisi İdris Kıcık ve Tahir Kıcık kardeşler, halıcı Ali Ardıç (daha sonra aynı dükkânda Niğdeli halıcı Yusuf Candan) Ahmet Tekin, berber Şaban isimli esnaflar vardı.

Yazımıza konu olan Çumra'nın ilk din âlimlerinden olan Hoca Tahir Efendi her gün öğle namazından sonra bizim dükkânın önüne gelir esnaflarla ayaküstü sohbet ederdi. Hoca Tahir Efendi daima takım elbiseli ve boyalı bir iskarpinle elinde kalın bir bastonla gelirdi. Saracıklı Davut Hocanın evi uzakta olduğu için biraz geç gelir, geldiğinde dükkânımıza girerlerdi. Babam Mustafa TÜRKER ile fıkıh âlimlerinden Şeyhülislam Fenari Ali Efendi'nin "Feteva-yı Feyziye" (Feyizli Fetvalar) isimli kitabını okuyup karşılıklı ilmi sohbetler yaparlardı.

Tahir Hoca'yı anlatabilmek ve yazabilmek için kızından torunu olan Mustafa Özdamar'dan aldığım bilgileri burada yazıyorum.

Ulemâyı râşihundan –ilimlerde derinleşenlerden– olan Hacı Tâhir Gündüz (1887 – 1964) Efendi, Bozkır'ın Dinek Nâhiyesine bağlı Elmasun Köyünde dünyaya geldi. 1305 Hicrî 1887 Milâdî.

Anası Fatıma; babası Veli.

Köyündeki hazırlık dönemi eğitiminden sonra, Konya'da Hâdimli Müderris Çelikkâde Mehmed Vehbî (1861-1949) Efendi'nin

başında bulunduğu Ali Gâv/Mahmûdiye Medresesinde yüksek tahsil yaptı.

Ulemâdan Çelik Hüseyin Efendi'nin oğlu olan, sonradan Çelik soyadını alan Mehmed Vehbî Efendi, ilimde irfanda derinlikli, açık fikirli berrak bir insandı. Bu fasılda ayrıntı arzu edenler, Caner Arabacı'nın "Konya Medreseleri"ne bakabilirler.

Velizâde Tâhir (Gündüz) Efendi, Çelikkâde Mehmed Vehbî (Çelik) Efendi'den icâzet (diploma) aldıktan sonra köyünde Elmasun'da, Veli Hafız'ın kızı Âmine/Emine ile nişanlandı, Mısır'a gitti.

Abbas Halim Paşa'nın Mısır Hıdivi olduğu tarihlerde, Ezher'de, bugünkü anlamda akademik eğitim ve öğretim veren Ezher Üniversitesinde, kendi sınıfında talebelik, alt sınıflarda hocalık yaptı. Arabçayı çok iyi bilmekliğinin yanı sıra savtı ve kıratı çok tatlı olduğu için, Hıdiv (Vâli) Paşanın sarayına başımam olarak atandı.

Ezher Şeyhi, bugünkü anlamda dekan veya rektör Şeyh Bâhid, Şeyh Muhammed Bâhid el Mutî/Matî (1854-1935), Şeyhulekber Muhyiddin-i Arabî meşrebinde rûsûh sâhibi bir ilim- bilim insanıydı.

Velizâde Tâhir Efendi böylesine alımlı ve verimli bir ortamda, yedi sene, Kahire'de çok safalı bir kariyer hayatı yaşadı. Şeyh Bâhid'den de icâzet aldıktan sonra, yedi sene Kahire'de kalmışlıktan sonra, köyüne döndü ve yedi seneden beri kendisini bekleyen vefalı nişanlısı Veli Hafız'ın kerimesi Âmine/Emine ile evlendi.

Bu evlilik süreci içerisinde Bozkır'ın Dinek Nâhiyesinde Kadı Naibliği yaptığı dönemde (1932 – 1939) üç kızı bir oğlu oldu: Nazîfe, Fatıma, Sâmi, Naciye!

Meşrutiyet ve Millî Mücadele yıllarından sonra zuhûr eden Cumhuriyet döneminde, Konya Sultâniye (Karapınar) müftülüğüne atandı (1939 – 1942).

Hacı Tâhir Efendi, kendisine soyadı olan Gündüz gibi, düz dümdüz gündüz gibi aydın ve aydınlık bir ilim irfan insanıydı. İdârî veya siyâsî makam ve mertebe derdi yoktu. Köyüne çok düşküdü. Çumra, köyüne daha yakın olduğu için, zaman içerisinde Karapınar Müftülüğünü bıraktı, kendi isteğiyle boş bulunan Çumra merkez vaizliğine tayin edildi (1942 – 1962).

Çumra Merkez Camii avlusunda bulunan toprak damlı bir evde ikamet ediyordu. Ahmet Hamdi Akseki'nin de çok değer verdiği sevdiği saydığı Hacı Tâhir Gündüz Efendi, kendi devrinin müctehidiydi. Fetvası çok genişti. Azîmetten ziyâde ruhsatı tercih ettiği için, muhalifler ona Kolaycı Hoca derlerdi. Muhaliflerinin kavramakta zorlandıkları kolaycılık, yani ruhsat, kadîm müctehidlerin de yaptığı gibi Kitabdan ve Sünnetten istinbat işlemiydi.

Her âlimin cesaret edemediği bir işlemdi bu. Muhalifleri onu tasavvufa ve tarikata muhalif zannederlerdi. Oysaki o, Şeyhüleker meşrebinde bir şeriat, tarikat, hakikat ve mârifet eriydi. Bu tarafını hep gizlerdi.

Hacı Tâhir Efendi'nin medrese arkadaşı Ahmet Hamdi Akseki ile olduğu gibi Hacı Veyiszâde Mustafa Kurucu Efendi ile de çok derin bir dostluğu vardı.

Hacı Tâhir Efendi, ruhâniyetlerine selâm olsun, İmâm-ı Âzam ve Şeyhüleker meşrebinde arifbillah bir insandı!.. Kitap ve Sünnet çizgisinde derin bir alim ve derin bir arifti.

1964'de köyünde Hakka yürüyen merhum, sonradan Güneysınır adıyla ilçe olan memleketinde Güllü Mezarlıkta medfundur.

Tahir Hocanın Vaziye defterinden bir hutbesini de burada yazarak yazıma son vereceğim. Allah rahmet eylesin. Ruhu Şad olsun.

Muhterem cemâat! Hastalığımızı tedâvi edelim! Bizde hastalık var! Ruhlarımız hastadır! Hastalıklarımızdan birisi, korku hastalığıdır! Biz çokça yaptığımız işleri korkudan dolayı yaparız! Yapmadığımız işleri de, korkmadığımızdan yapmayız!

İnsandan korkmak hastalıktır! Bunun tedavisi Allah'tan korkmak, insandan korkmaktır. Biz kaziyeyi aksi etmişiz, aksine çevirmişiz. Allah'tan korkacak yerde insandan korkmuşuz. Bu yanlıştır. Muvahhid olan insan Allah'tan korkar, başkasından korkmaz. İnsandan korkmak, Allah'tan korkmamak,

müşriklerin şîandır, yâni puta tapanların işidir.

Evlîyâyı umûrdan/yöneticilerden korkmak günahtır! İtaat etmek, kanun dairesinde itaat etmek farzdır; muhalefet haramdır; korkmak günahtır!

Yukarıdan beri saydığım günahlardan sakınalım. Günah olan şeylere günah değildir demek, küfürdür. İman ile küfür arasında hayrı görelim bilelim de İman dâiresinden (s. 14) sınırından hududdan aşır küfür arsalarında ovalarında yürümeylelim!

Ey cemaat! Siz, acaba bize dünyevî bir zarar gelir de, fakir olur muyuz ki diye korkarsınız!

Ey cemaat! Aslınız fakir, nesliniz fakirdir! Fakirlikten kurtulmanıza imkân yoktur! Ananızdan fakir doğarken çıplak fakir doğdunuz! Öleceksiniz fakir olarak kabre gireceksiniz! Kabirden fakir olarak kalkacaksınız! Bunu şimdi bir kere düşünün! Aklınızı iyice erdirin! Evveliniz fakir, ahiriniz fakir! Dünyaya gelirken çıplak, dünyadan giderken bir kefen.

Doğum zamanı fakir, ölüm zamanı fakir. Doğum ile ölüm arası şöyle uluorta elli altmış senelik bir ömür de hep zenginlik geçen pek azdır. Haydi farz edelim ki bütün ömrün zenginlikle geçmiş olsun! Ne olur, ne kıymeti var da mağrur oluyorsunuz, gülüp oynuyorsunuz? Bir gün gelecek, ağlayacaksınız, öleceksiniz! Karılarınız, oğlunuz-kızınız, akrabalarınız, dostlarınız ağlayacaklar! Sonsuz sefalet içinde kalacaksınız!

Vaktiyle bunun çaresine bakmalı! Sefil ve fakir kalmamanın çarelerini aramalı! Bunun çareleri, ilim ve iman ve amel-i salih ve hüsn-i ahlâk kazanmaktır! Bu da Kur'an ve hadis okumak öğrenmek, anlamak; emirleri yapmak, nehiyeleri bırakmakla olur!

Ama sen diyeceksin ki: Biz dünyanın tadını aldık; tadını aldığımız dünyayı toplamaya çalışırız! Senin dediklerinden bir lezzet alamıyoruz; diyeceksin ama ben de derim ki: Dünyanın tadını çalış çalış aldın; Kur'an'a hadise de çalış da bak tat neredeymiş, görürsün, bilirsin!

Hâkimiyet-i millîye iyidir, millet alim ve fâdil olmak şartıyla... Millet cahil ve sefih olursa, mutlakiyet iyidir. Hiç olmazsa çingen çalır kürt oynamaz! Millet-i İslâmiyenin hâkimi Kur'an ve Hadistir. Kur'an'dan başka İslâm milletinin hâkimi olamaz

BOŞVERMİŞLİK BUNALIMI

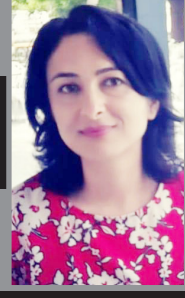
İçim sıkılıyor dost, bak sonunda dört duvarım, içim sıkılıyor
 Ağırım, hantalım, içim artık gözümden kaçça kaçça yıkılıyor
 Ölü gibi susuyorum, sesim hâlâ yeni engeller ardına tıklıyor...
 Bıkılıyor dost, yaşam belirtisi olmadan yaşamaktan bıkılıyor

Susuyorum dost, susuyorum içimdeki çığlığa karşı,
 Kusuyorum dost, içimdeki uçurumdan kusuyorum arşı,
 Koşuyorum dost, umarak olmadığım bir yere varışı,
 İnsan bakışından üşüyorum dost, istemiyorum böyle barışı.

İnsanların dünyası, kendi ismarladığı katil ağlarla örülmüş
 Hiç düşünmemiş zihinlerin, basit yalanlarla defteri dürülmüş
 Bendeki buna karşı koymama direnci nasıl da devasa büyümüş
 Besini çürük azmim; boş vermeye küserken boş vermemden çürümüş

İyi bak! Duygusuz, hevessiz bir şiiirden daha yavanım
 Hem yavanlığı kovan ne varsa başımdan

FATMA BARDAKÇI

savanım
 Hüzünsüzlüğe tahammülsüzüm, aynı anda hüzünden cayanım
 Ne kendime kuzan yanım içten, ne kuzan yanıma alınan yanım

Uyanırım da ilkin kendime çatılır, çatılır kaşlarım
 Soyut kelepçelerimle, naklolur dünden bugüne, taze cezama başlarım
 Gözyaşlarımın kefareti olabilir mi derken sıradaki gözyaşlarım
 Korkarım yakında gülümsemek adına dünyayı bağışlarım

Kor sözlerden çekinme dost, siper al, donmuş zihnimi vur
 Böyle yıkılır belki içindeki boş vermişlik zaptındaki sur
 Karşımda duruyorum dost, dostumsan sen de karşımda dur
 Tam hedefin önündeyken, düşman uyanır dost mu uyur?

ÇUMRA'YA KISA BİR BAKIŞ

2320 Km kare yüzölçümünün tamamı ova olmasından dolayı, Konya'nın; Konya Ovası olarak anılmasına sebep olan konumuyla Konya için, Türkiye'nin tahıl ambarı olarak anılmasından, lalenin Hollanda'dan sonra en yüksek Çumra'da üretilmesinden, Çumra Kavununun merkezi olmasından dolayı da Türkiye için, 9 bin yıllık tarihi ile dünyada ilk evlerin yapıldığı yer ve dünyada tarım aletlerinin ilk kullanıldığı yer olması açısından da dünya için çok önemli olan yerleşim yerine ÇUMRA DENİR.

Her ne kadar 9 bin yıl önce Çatalhöyük'te yaşayan insanların insanlık tarihinde ilk evi yapmaları ve ilk tarım aleti kullanarak tarım yapmaları önemli ise de Çatalhöyük yakınlarındaki on bin beş yüz yıl önce Hayroğlu Köyündeki Boncuklu Höyük ise Çatalhöyük'teki insanların atası olduğu ortaya çıkması ayrı bir önem arz etmektedir.

Çumra Ovasında elle yapılan höyüklerden başka hiçbir yükselti, dağ falan yoktur ve dümdüz ovadır. Çumra Ovası öylesine düz bir yerdir ki on bin yıl önce burada yaşayanlar bile burada hâkim tepe oluşturabilmek ve yabancı hayvanlardan kurtulabilmek için elle yığma höyükler yapmışlardır. Çatalhöyük, Sırçalıhöyük, Türkmen Karahöyük, Alibey Höyüğü gibi höyükler bunun en önemli göstergesidir. Bu höyükler gibi Çumra'da tam 52 tane höyük bulunmaktadır ve hepsi sit alanı olarak ilan edilmiştir.

1830'lu yıllarda Çumra Ovasında meydana gelen kuraklık dolayısıyla insanlar su bulma mücadelesine girmişlerdir. İlk olarak Kuru Kafa Mehmet Efendi tarafından Apa Barajı çevre köylerden toplanan insanların yardımıyla inşa edilmiştir. Daha sonra ise 1847 yılında Kuru Kafa Mehmet Efendi Çumra civarındaki köyleri tek tek gezerek suyun çaresini anlatmış ve o tarihte tam bin tane köylü ona inanmış ve Beyşehir Gölünden itibaren Çarşamba kanalı kazılmaya başlanmıştır. 1847 Yılında Çumra insanlık tarihinin su ile mücadelesindeki en kalabalık insanı bir araya getirmiştir. Bu insanları bir araya getiren büyük lider Kuru Kafa Mehmet Efendiye rahmet ve minnetle anmak her Çumralı için çok önemli bir vefa borcudur.

Düşünüyorum da, coğrafyacılar karasal iklimin tanımını Çumra'ya göre yapmışlar diyorum. Gerçekten de yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve yağışlı olma özelliğinin en uç noktasında yaşadığı yeri Çumra. Kışları soğuk ve

MUSTAFA EROL

yağışlıydı ama ikliminin soğuk olması insanlarda bambaşka bir yürek sıcaklığı meydana getirmişti. Sanki ülkemizin bazı illerinden, Konya'nın bazı ilçelerinden ve dünyanın bazı ülkelerinden en sıcakkanlı insanların göçüp yerleştikleri yeri Çumra.

Şu anda olmayan pek çok meslek erbabını tanıdığım yeri Çumra. Acıklı aşk hikâyelerinin, aynıkların, şehit haberlerinin şiiirle işlenip destan yazıldığı ve destanların bir kâğıda bastırılıp teypten de dinletilerek cadde cadde, sokak sokak destan satıldığına Çumra'da şahitlik ettim. Cadde ve sokak başlarına kurulan tezgâhlarda evlerdeki bakıp kapları kalaylayan ve üstü başı kara is içinde kalmış insanların KALAYCI GELDİ diye bağışlarına Çumra'da şahitlik ettim. Çumra'daki en büyük bağış kalaycılardan deşildi ama. En büyük bağırma, en coşkulu haykırış TELLAL FAYIK amcaya aitti. O yıllarda Çumra'da yaşamayan bilmez ama belki de duymuştur. Çumra'mızın Telal Fayık amcası vardı. Hatta ben kendisine Çumra'nın hoparlörü derdim. Açık arttırmalı satışlar olur ve bazı açık arttırma haricindeki satışlarda eğer bir anons gerekliyse bu işi sadece Tellal Fayık yapardı.

Kışları çamurlu olan Çumra sokakları yazları ise adeta toz havuzu gibiydi. Yolların çukur yerlerine dolan tozların üzerinden bir araba geçtiği zaman koskocaman bir toz bulutu yükselirdi havaya puff diye çıkan sesin ardından. O tozlara aldırış etmeden ve pek çok kez de karanlıklarda o toz havuzlarına bata çıka ramazanlarda ramazan davulcularının arkasından biz de giderdik. Göçmenlerden de Ramazan davulcularımız vardı ama benim aklıma Davulcu Hulusi amca gelir. Soğuk havalarda davulcular bir ateş yakarlar ve davullarını ısıtırlardı. Çocukluk yıllarımız ne güzel günlerdi. Çumra'mıza emek veren güzel insanları öümüzdeki süreç içerisinde rahmet ve minnetle anmaya vesile olacak yazılarımız ömrümüz oldukça devam edecektir. Zira bu kısa yazımızda ne İhsan Batu'nun ve ne de Deli Nayil'in adını zikredemedik. Geçmişlerimize rahmet ve güzel insanlara selam olsun vesse lam.

DENİZ

Görünce birden denizi
Mavi bir sonsuzluk kapladı: gözlerimizi

Semayla birleşip karayı yutmuşsun
Gemilere dalgalarını vurarak gemicileri
uyutmuşsun
O kadar esrarlısın ki karayı unutturmuşsun

Göğün rengi sende seninki gökte
Güneş batarken kan batınca kararın
Tayfalar için sevgili gemiler için beşik
Şairler için duygu hasretini ruhunda ara-
yan

Tuzlu derler acı derler
Neren tuzlu neren acı bilmem ki
Dereler senin ırmaklar sana akan nehirler
Bazen durgunsun sorarım billur mu ki

Bazen ay seni kendine çeker
Hasretle emer kucaklar seni
Sonra görüşmek üzere bırakır
Sularda kalmaktan korur yer ehlini

Kuşlar uçuşur canlılar yaşar
Balıklarla martılar hızla koşuşur
Kapar nasırlı gönlünden bir parçayı daha

BAYRAM
SELEK

Sen dalgalarını ağlatır o şükreder Allah'a

Aynasın bazen gökyüzüne dönük
Yansın yıldızları parlak donuk
Gemiler bozar esen yeller kırar
Rahata eren gönlünü, dalgalar söyler
Ruhuma şakırdayan sesini

Bir semavi tablosun firavunu boğan
Musa nasıl asasını vurunca ikiye ayırdıysa
Mehdi bayrak dikince öyle ayrılan

Dinleşmiş ruhumla kucakladım seni
Durgundun önce rüzgâr çekemedi sevgimi
Haşin dalgaların oluştu devleştin attın sa-
hile

Göksel bir ışık yanar içinde
Varlığımla karamış ruhumu çeker kendi-
ne
Sen durgun sen nazlı haşin
Sevgilisın yer etmiş benliğimde

DEĞİL Mİ?

Mülküm var diye havaya girme
Garibanı yoksulu sakın hor görme
Arpa misali vaktinden önce erme
Malı veren Allah değil mi?

Güvenme gençliğe bir şey olmaz deme
Benim vücudum hastalık bilmez deme
Hele ki başıma bir şey gelmez deme
Canı veren Allah değil mi?

Zamanım çok diye ömrü heba etme
Doğru yoldan git yanlış yere gitme
İnsanları sev sakın ha kin gütmeye

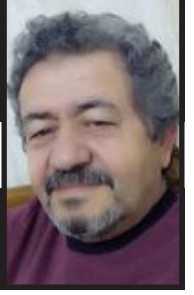
EMRAH
SAYGIN

Ecel i veren Allah değil mi?

Emrah Saygın dedi kendince
Eyvaaaah deme iş işten geçince
Güzelleşir elbet her şeyi sevince
Güzeli emreden Allah değil mi?

KIRAÇ TOPRAKLARIN EFENDİSİ ÇUMRA...

**M. YAVUZ
ÇOLAK**

Koca doksan kılığı, amansız üç yüz üç kuraklığı yaşamış bu toprakların bir kere daha aynı akbete uğramaması için dua etmenin dışında ne yapabiliriz diye soralım mı kendimize. İlk yazımda da 'Suyumuz tükenir mi?' diye sormuştum. Kuraklıktan kıvranan İç Anadolu bozkırlarında bu sene ekimimiz harmanımız kıt, ambarımız boş kalacak gibi!

Neşemizi artıracak güzel konular seçip yazmak dururken, felaket tellalı gibi ne bu şimdi demek geliyor içimden fakat acı ama gerçekler böyle. Durum tespiti yaparak gelecek nesillere aktarmak görevimiz olmalı. Bizler milletimizi doyuran çiftçilerimizin çocuklarıyız, ülkemizin can damarı bu toprakların bekçisi, gelecek nesillerin emanetçisiyiz. Bu iddiayı taşıyan herkesin asla emanete hıyanet edemeyeceğini biliriz...

Meramımız iyi anlaşılın diye tarihe bir yolculuk edelim isterseniz. Rumi takvime göre 1290 yılına tekabül eden miladi 1873-74 yılları Osmanlı topraklarında aşın bir kuraklık olur. O devrin kaynaklarında, bu felakete bağlı olarak 40 bin insanımızı kaybetmişiz. Açlıktan telef olan hayvan sayısı korkunç boyutlara ulaşmış. Kuraklığı en derin hisseden bizim yaşadığımız bölgeden göçler olmuş, ova dağılmış resmen. Eskiler Rumi takvimin son iki veya üç rakamını telaffuz ederek anlatmışlar hep acılarını; Koca Doksan Kılığı, Doksan Üç Harbi, Üç yüz üç açlığı bunlara örnek verilebilecek tarihi olaylardır. Koca doksan kılığının ardından on üç sene sonra yeni bir kuraklık dalgası yaşar bu suya hasret yanık ovalar. Atalar, Üç yüz üç kılığını hiç unutamazlar ve hafızalarına kazırlar. Asla yeni ürün ambara girmeden elinde kalanı satmazlar, birkaç yıl yetecek erzak depolamayı alışkanlık haline getirirler. Çünkü yaşadıkları son çeyrek asırda iki büyük kuraklık neticesinde çöle dönen topraklar ve arada acılara gark olduğumuz o meşhur 93 Harbi! Neler kaybetmişiz neler?

Bu bilgilerin kaynağı evvela okuyup araştırmaya dayanır. Çok noktadan topladığım bilgileri birleştirerek, karşılaştırarak ve yorumlarımı da katarak sunmaya çalışıyorum. Ama bu konu ile alakalı en kıymetli bilgileri 2013 yılında dikkatle takip ettiğim ve notlar aldığım

bir panelde elde etmiştim. Tarım Bakanlığımıza bağlı Toprak Su ve Çölleşmeyle Mücadele Kurumu tarafından düzenlenen panelde hafızama mıh gibi çakılan, tüm insanlığı ilgilendiren geleceğin en büyük sorunu açlığa karşı yapılması gerekenler de konuşulmuş ve sunumlar yapılmıştı. Açık konuşmasında kurum müdürünün Birleşmiş Milletlerin yayınladığı raporları kaynak göstererek söylediklerini hiç unutmadım. "2050 yılına kadar dünya nüfusu 9,1 milyara ulaşacağını hesaplırsak, gıda ihtiyaçları da buna bağlı olarak %70 oranında artacak; dolayısıyla ya yeni tarım alanları açmamız ya da mevcut alanlarda yoğun tarım yaparak verimi artırmamız ve açığı kapatmamız lazım" diyordu... Diyordu demesine de ben şimdi düşünüyorum; suyumuz bitme noktasına geldi, topraklarımız daraldı ve yanlış uygulamalar yüzünden yorgun, organik yapısı bozulmuş durumda! Açığı kapatmak söyle dursun, bugünü bile kurtarmak mucizelere kalmış neredeyse...

Yıllar önce bir haber kaynağında rastladığım, hoşuma giden bir paylaşımı ajandama kaydetmiştim. Onu da yazayım ki konunun nereden nereye doğru evrildiğini karşılaştırm. Dünyanın tanıdığı ünlü emtia gurusu Jim Rogers ülkemizde "Gelecekte Lamborghini'lere borsacılar değil, çiftçiler binecek" öngörüsünde bulunmuştu. Uçuk kaçık bir fikir gibi gelse de bir gün fazlasıyla gerçek olacağına inanıyorum, hangi ülkenin çiftçisi biner bilmiyorum ama inşallah bizim çiftçilerimize nasip olur. Düş değil bu, çünkü her şeyin sentetik olarak üretimi yapılabilir ama gıdanın asla, onun üretimi toprak ve su olmadan olmaz...

Ben şimdi tam burada Çumra'nın çocuklarına sözümü söylemek istiyorum. Toprağın ve suyunun kıymetini bil kardeşim; israf etme ve ettirme, bunlar senin geleceğin. Oku, araştır ve hafızanı diri tut ki; elindeki en stratejik silahı kimselere kaptırma, bir karış toprağın varsa asla ve asla kimseye, hele yabancılara satma...

BİZ ORADAYDIK

Geçmiş zaman olur ki tarihin tozlu sayfalarında... UNESCO'nun 2007

● ● ● yılını dünyada MEVLÂNA yılı ilan etmişti. İşte tam bu sırada Konya TÜFAD Şube Başkanlığı bu olayı fırsat bilerek Ülke-miz ve Konya Şehrimiz adına katkı sağlamak amacıyla projeler üretmeye ekibiyle berabere harekete geçerler. TÜFAD Başkanı İsmet Karababa ve ekibi yoğun bir çalışma sonrasında bu projeyi uygulamaya geçirirler. Projenin Çumra ayağı maç öncesi Grassroots çocuk oyunları ve TÜRKİYE MAKEDONYA arasındaki maç olacaktır. Bu organizasyonun amacı sadece futbol değil, Çumra'da sporun gelişmesi, bakış açısının değişmesi, tesisleşme adına bir kıvılcım ve Milli Takımımıza sahip çıkmak gibi alanları kapsıyordu. 2007 yılı Çatalhöyük Çumra Belediye Spor Altyapı Antrenörü olduğum dönemdi. Bu programdaki çocuk oyunları bölümünü İsmet Karababa hocamın programı bizzat şahsıma anlatarak sunmasıyla altyapı oyuncularımızla beraber hazırlığımızla başlamış ve şahsım ve oyuncularımızla bu programa katkı vermekten onur duymuş ve çok büyük haz alarak program sonunda ödüllendirilmiştik.

... Bu özel maç insanlığın ilk yerleşim yeri olarak görülen ÇATALHÖYÜK'ün bulunduğu ÇUMRA'da oynanmıştı. Bu maç aynı zamanda ÇATALHÖYÜK 'ün daha geniş kitlelerce tanınmasını sağlarken, bu ilçedeki ilk milli maç unvanını da alacaktı.

... Ayrıca bu program Çumra'da ekonomik, sosyal, turizm ve sportif açıdan değerini yükseltmek adına büyük bir fırsat olarak görünüyordu. Spora bakan gözlerle memleketimiz açısından farklı bir nostalji, dünde kalan yaşadıklarımızı bugün hatırlatmak ve tekrar yaşatmak başlıca nedenlerdi.

... Yıl 2007 - Mayıs 17 - saat 16.00.

Durmuş Ali Çalık Şehir Stadı.

TÜRKİYE U16 ve MAKEDONYA U16 takımları karşılaştı. Şahsım olarak gördüğüm ve tanık olduğum güzel ve büyük bir gündü.

Çumra'da yapılmış tarihin en önemli organizasyonuna tüm Çumralı sporseverler şahitlik etmişti. Taraftarlarımız tribünleri tıklım

ABDULLAH KOÇAK

tıklım doldururken, Çumra böyle bir büyüklüğü ilk kez yaşıyor ve coşku tavan yapıyordu.

... TÜFAD ve KONYA Şeker Fabrikasının ortaklaşa düzenlediği, Çumra Belediye' sinin ev sahipliği yaptığı bu organizasyon hâlâ konuşulmakta ve dün gibi hatırlanmaktadır.

Milli maç öncesi Pankobirlik Başkanı Recep Konuk, Çumra Belediye Başkanı Nasır Ersöz'e programa ev sahipliği ve katkılarından dolayı plaket takdim etti. Recep Konuk Konuşmalarında 2007 yılı UNESCO'nun dünyada Mevlana yılı ilan etmesi sebebiyle Çumra'da yapılan bu organizasyondan onur duyduklarını ve bundan daha büyük organizasyonları Çumra'nın hak ettiğini söyledi.

Çumra Belediye Başkanı Nasır Ersöz'de Çumra'da spora her zaman destek vereceklerini dile getirdi.

Dönemin TÜFAD Başkanı İsmet Karababa sporun ve sporcunun her zaman yanında olacaklarını ve bu programa destek veren, emeği geçen herkese teşekkürler ederek sözlerini tamamladı.

... Maç sonucu Türkiye 6-0 Makedonya olarak biterken, Çumralı sporseverler futbola doymuş, taraftarlar büyük organizasyondan muhteşem görüntüden etkilenmiş, stadta coşku tavan yapmıştı.

... Bu yazımda spora dair yaşadığım güzel bir hatıramı siz kıymetli okuyucularım için kaleme aldım. İyi ki tanıklık etmişim, iyi ki yaşamışım ne mutlu bize.

Dm Lavson'un "Aldığımız şeylerle geçici bir süre var olur ama verdiğimiz şeylerle ebediyen yaşarız." sözüyle TEKRAR YAŞAMAK DİLEĞİYLE tarihi yazımı sonlandırıyorum.

* Biz oradaydık,

* bu gün buradayız,

* yanında olacağız...

... SAYGILARIMLA